

1951

Dávným přáním mnoha občanů bylo zříditi v obci stálé kino. MOR (místní osvětová rada) požádala již v roce 1946 ONV v Uh. Brodě a ředitelství státní kinofikace v Praze o zařazení obce do plánu pro zřízení kina. Státní kinofikace vyšla obci vstříc a povolila kino v obci od 1. ledna 1951 s podmínkou, že obec postaví kabinu a provede instalaci elektrického vedení a sálu v hostinci u Mudráků. Účet za montáž projekčního přístroje činil 14.814 Kč, stavba kabiny 27.000 Kč, rám na projekční plátno, stůl do kabiny a 2 dřevěné zásuvky do promítacích otvorů 2.413 Kč.

V prvním představení uveden film sovětský „Nebezpečná křižovatka“. Slavnostnímu zahájení byli přítomni představitelé ONV předseda Josef Chalupník, předseda OOR František Slámečka a okresní policejní referent J. Bílský. ČSM předvedl kulturní vložku. Proslovy zástupců okresu, předsedy MNV a správcem kina řídícím učitelem, před úplně vyprodaným sálem – 196 míst – zahájeno promítání filmu.

V roce 1951 uvedeno dle plánu 110 představení; počet návštěvníků 9098. Ceny míst 10, 8, 6, 5 Kčs. Promítací aparát v ceně 45.000 Kč je 16 mm je majetkem čsl. státního filmu. Obrazy jsou dobré, zřetelnost zvuku při týdeníku dobrá, u hraných filmů slabá.

MNV ustanovil zaměstnance kina: vedoucí Rud. Merta, říd. uč. promítač Vincenc Bureš, elektrotechnik č. 30, pokladní Marie Kadlecová, švadlena č. 52, uvaděčka Marie Šebáková, dělnice č. 24, uklízečka Amalie Mudráková, hostinská č. 11. Promítači ochotně vypomáhá agilní radioamatér Karel Šuráň, úředník 104.

Mlýn v Rokytnici č. 29, nájemce Josef Koncer, rodák šanovský, byl uzavřen v důsledku sjednocené moučné výroby. Žádost obce o znovuotevření při rayonování mlýnů byla zamítnuta.

Mlýn je majetkem Františky Hamalčíkové, vdově po mlynáři a zvěrokleštiči Petru Hamalčíkovi. Původně byl to mlýn panský (vrchnostenský). Původní majitel mlýna o 1 složení Václav Holubec prodal mlýn roku 1669 vrchnosti. Patřil k němu 1 kus pole o 6 měřících. V této době je zmínka o vrchnostenském mlýnu o 1 složení, o vrchnostenské ovčárni a dvoře, o vrchnostenském šenkhausu a palírně v Rokytnici dne 18. august 1667 Zdeněk ze Zástřizl. Později přešel mlýn do majetku N. Dubiáka ze Slovenska. Asi v roce 1850 prodal jej Josefu Hamalčíkovi z Lipové, po něm jej zdědil syn Petr.

Původní složení bylo na kameny. Petr Hamalčík pořídil válce. Po požáru v roce 1905 byl znovu postaven a zřízena i pila, ta však byla později zrušena. V roce 1915 zachycen transmisní stárek 62 letý Jan Čada a zemřel na zlomeninu páteře. Po první světové válce najal mlýn Josef Papež, pro častý nedostatek vody opatřil jej motorem na dřevní plyn, jímž vyráběli i elektrický proud pro svou domácnost. Mlýn dobře prosperoval a zavedeno i obchodní mletí. Po odchodu Papeže vedl mlýn syn majitelky Josef Hamalčík (zemřel na TBC), po něm převzal nájem Leop. Hofman a pak Josef Koncer, jenž opatřil mlýn turbinou a rozšířil o jednu stolic. Po zavedení elektrického proudu v r. 1939 instalován i pohon elektrický. Denní kapacita až 30 q. Za druhé světové války přiděleny mlýnu kromě Rokytnice i Šanov a Hostětín.

V důsledku sjednocení státního pohostinství (v obcích do tisíce obyvatel jeden hostinec) byl uzavřen hostinec Josefa Argaláše č. 121. Uprázdňenou místnost upravil NV jako kulturní jizbu pro schůze Pionýrské Organizace, KSČ, ČSM, AV NF a Sokola. NV platí majiteli nájem 200 Kč měsíčně. Původně od r. 1929 byl v této místnosti obchod smíšeným zbožím.

NV vypracoval plány pro jarní a žnové práce jako přípravu k socializaci vesnice. K zajištění žní vytvořili pracovníci v zemědělství žnové skupiny a hlídky požární bezpečnosti o žních. Každé domovní číslo vysílá denně 1 osobu na hlídku pořadem.

Hospodářské družstvo ve Val. Kloboukách zřídilo a upravilo skladiště obilí v místnosti u Lad. Habance č. 45. Zemědělci odvádějí své kontingenty obilí přímo od mlatičky do skladiště.

Strojní stanice v Brumově propůjčila obci 2 mlatičky k výmlatu. Jedna je umístěna ve dvoře pro drobné zemědělce, druhá provádí výmlat u větších rolníků.

Na jaře byla obec zapojena do inseminačního obvodu inseminační stanice ve Val. Kloboukách. Umělé oplodňování je součástí moderní soustavy našeho zemědělství, její výsledky jsou většinou úspěšné; obci odpadá nákladný nákup a chov býků.

Vzmáhající se průmysl ve Slavičíně (Valašské strojírny, Svit, továrna na obuv) poskytuje mnoha občanům celého okolí příležitost k dobrému výdělků. Zvláště mládež nastupuje s ochotou do zaměstnání a svým výdělkem přispívají k zvyšování blahobytu svých rodin. Jsou případy, že pracuje v závodech celá rodina, rodiče i děti dospělé a získávají velmi slušný celkový příjem (až 20.000 Kč měsíčně) Dobrých výdělků používají ony rodiny k nákupu nábytku, sporáků a topných kamen, elektrických praček, ledniček, motocyklů a jiného zboží, jiní zakupují stavební místa a chystají se k stavbě rodinných domků. Závadou je odliv mladých pracovních sil ze zemědělství, kde zůstávají povětšinou jen staří lidé.

Mandelinka bramborová, nebezpečný škůdce zemáků, vyskytla se na poli Bedřicha Semelky, kováře č. 93, za dvorem. Při desinfekci místa výskytu nalezeno několik larev i dospělých brouků. ONV určil ohledací dny, jejichž se povinně zúčastnilo občanstvo i školní mládež. V jiných tratích mandelinky nebyly nalezeny.

V obci ustavena tělocvičná jednota Sokol. František Brázdil, majitel rokytenského dvora, pronajal Jednotě pozemek za dvorem k zřízení hřiště. K úpravě hřiště poskytl MNV příspěvek 5.000 Kč. Činnost Sokola omezuje se hlavně na kopanou neboť pro tělovýchovnou činnost není pracovníků.

MNV zřídil v Hájku dobře prosperující lesní školku. V obci zřízen kurs ruštiny, účastnilo se 12 posluchačů. Někteří nevytrvali, docházka špatná. Vyučovala učitelka Bohumila Berková.

Oslav 1. máje ve Val. Kloboukách účastní se každým rokem 50 – 80 občanů z obce. Dopravu do Klobouk obstarává ČSAD.

Stanislav Argaláš, dělník č. 121 při vystupování z vlaku v Bratislavě spadl pod kola vlaku. Byla mu uříznuta pravá noha pod kolenem a na levé tři prsty.

Cestou z pole domů byl raněn mrtvicí František Jakubík, dělník invalida č. 79, otec šesti nedospělých dětí. Vzhledem k tísnivým finančním poměrům zemřelého, uspořádal MNV veřejnou sbírku na pomoc postižené rodině. Vybráno 10.285 Kčs.

Sbor dobrovolných hasičů používá nyní název Jednota hasičská a Sbor hasičů při MNV. Předsedou je Jan Goňa, rolník č. 8, náčelníkem Josef Koncer, mlynář č. 29.

Zrušení lístků na chléb v roce 1949 se neosvědčilo. Mnozí zemědělci dodávky obilí sice odvedli, ale kupovali mouku a chléb a zkrmovali, čímž vznikla nadměrná spotřeba mouky a obilí. Aby se předešlo nadměrnému plýtvání moukou, zavedeny znovu lístky na chléb a mouku od 26. února 1951. Příděly na lístky byly dostatečné na každou osobu dle věku.

Zemědělci pod 2 ha mohli plnit dodávky obilí dle stanoveného poměru náhradně vejci a mlékem. 400 vajíček, 200 l mléka místo 150 kg obilí z 1 ha orné bez ohledu na osetí.

V roce 1951 uzavírá stát prostřednictvím ONV společnou smlouvu o výrobě a výkupu zemědělských výrobků s celou obcí, nikoli již s jednotlivými zemědělci jak tomu bylo v roce 1950.

MNV rozvrhl výrobní a dodávkové úkoly připadající na obec na jednotlivé zemědělce s nimiž uzavřel smlouvu. Zemědělci zařazeni do šesti velikostních skupin: do 1, do 5, do 10, do 15, do 20 a nad 20 ha zemědělské půdy. Výrobní úkoly předepsány i těm, kdož hospodaří na půdě do 1 ha. Současně naplánován každému zemědělci stav skotu, prasat, mléka, vajec, drůbeže, ovčí vlny. Současně proveden i rozpis osevních ploch ozimů pro sklizeň v roce 1952. Rozpis vajec proveden též dle výměry orné půdy: od 50 arů do 1 ha 200 kusů, od 1 ha – 2 ha 460 kusů, od 2 ha do 3 ha 630, od 3 do 4 800, od 4 do 5 980, od 5 do 6 1170, od 6 do 7 1390, od 7 do 8 1600, od 8 do 9 1810, od 9 do 10 2020 ha/kusů. ONV jmenoval újezdní tajemníky k dohledu na plnění dodávkových úkolů.

Zpracování rozpisů a dodávek, jednání s jednotlivými majiteli půdy přineslo MNV (letos i v letech předcházejících) zemědělské komisi (předseda František Hyžík, rolník č.32) a jejím pomocníkům několik týdnů úmorné, nevděčné a nedocené námahy a práce.

V roce 1951 počal vycházeti časopis Jiskra, vesnické noviny okresu val.-klobouckého (vydává ONV zemědělský odbor) informující zemědělce a veřejnost o racionálním hospodaření, o družstevní vesnici a sociálních otázkách.

Rozpočet obce na rok 1951:

příjmy	162.700 Kčs
vydání	366.200 Kčs
schodek	204.500 Kčs.

Počasí. Zima mírná, jaro teplé, poměrně hojné deště přispěly k bujnému vzrůstu trávy a obilí i okopanin. Deště uškodily květům ovocných stromů, ovoce málo. Bouře s deštěm zavinily polehnutí obilí a menšího výnosu. Žně až koncem července, polehlé obilí muselo býti sečeno ručně. Podzim zprvu suchý, selo se až koncem října po zamoknutí. Do vánoc vez sněhu, v prosinci průměrná teplota + 6°. Občasný sníh se neudržel.